

>> **Chuyên mục** -

[Tin tức sự kiện](#)

[Diễn đàn](#)

[Giáo dục đào tạo](#)

[Khoa học công nghệ](#)

[Môi trường](#)

[Kinh tế xã hội](#)

[Văn hóa](#)

[Nghệ thuật](#)

[Nhân vật](#)

[Điểm sách báo](#)

[Bạn đọc và Tia Sáng](#)

[RSS](#)

Tìm kiếm nâng cao

>> **Giáo dục đào tạo** -

Một nguyên nhân làm hạn chế hoạt động đổi mới phương pháp giảng dạy ĐH tại Việt Nam

08:38-03/12/2008

Thực trạng về phương pháp giảng dạy ở các bậc học tại Việt Nam đã được quan tâm phân tích, đánh giá rất nhiều trong thời gian gần đây, chẳng hạn tại Diễn đàn Đổi mới phương pháp giảng dạy của báo Tuổi trẻ online trong tháng 11/2008. Trong một báo cáo được thực hiện năm 2006 bởi Đoàn khảo sát thực địa thuộc Viện Hàn lâm quốc gia Hoa Kỳ gửi đến Quỹ Giáo dục Việt Nam (VEF) sau một thời gian khảo sát tại một số trường đại học của Việt Nam, có phần nhận xét về phương pháp dạy và học như sau:

Phương pháp giảng dạy không hiệu quả, quá phụ thuộc vào các bài thuyết trình và ít sử dụng các kỹ năng học tích cực (như giao bài tập về nhà có chấm điểm, thảo luận trong lớp), kết quả là có ít sự tương tác giữa sinh viên và giảng viên trong và ngoài lớp học. Nhiều giảng viên không định ra lịch để tiếp sinh viên.

- *Quá nhấn mạnh vào ghi nhớ kiến thức theo kiểu thuộc lòng mà không nhấn mạnh vào việc học khái niệm hoặc học ở cấp độ cao (như phân tích và tổng hợp), dẫn đến hậu quả là học hời hợt thay vì học chuyên sâu.*
- *Sinh viên học một cách thụ động (nghe diễn thuyết, ghi chép, nhớ lại những thông tin đã học thuộc lòng khi làm bài thi).*

(Báo cáo "[Những quan sát về giáo dục đại học trong các ngành công nghệ thông tin, kỹ thuật điện-điện tử-viễn thông và vật lý tại một số trường đại học Việt Nam](#)", tr.10)

Nguyên nhân của thực trạng trên đây đã được nhiều báo cáo phân tích ở các góc độ khác nhau.

>> **Bài mới nhất** -

> Một nguyên nhân làm hạn chế hoạt động đổi mới phương pháp giảng dạy ĐH tại Việt Nam

> Bỏ quy chế bình chọn "Học sinh 3 tốt"

> Tư duy phân tích và liên kết tổng thể

> Xếp hạng đại học: cần minh bạch hóa phương pháp

> Có cần lọt vào Top 200?

>> **Bài đọc nhiều nhất** -

> **GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC:** Từ góc nhìn nghiệp vụ sư phạm

> Đại học Việt Nam cần 10 năm trở thành đẳng cấp quốc tế?

> Mô hình phát triển tài chính đại học

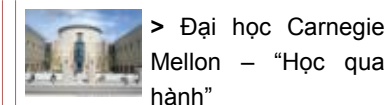

> Thi cử trung học ở Úc

Trong bài viết này tác giả chỉ phân tích một nguyên nhân thuộc về khía cạnh tổ chức của trường đại học. Bảng 1 thống kê sự hiện diện của đơn vị chuyên trách về nâng cao năng lực dạy và học tại 20 trường đại học công lập ở Việt Nam. Bảng 2 cũng tương tự như vậy đối với 20 trường đại học ở Hoa Kỳ. Các trường đại học Việt Nam được tác giả chọn theo tiêu chí đại diện cho đơn ngành, đa ngành, cho địa phương; còn các trường đại học Hoa Kỳ được lấy theo tiểu bang và nằm trong danh sách các trường có [liên kết](#) với VEF. Nội dung khảo sát dựa trên thông tin do trang web của các trường cung cấp.

Bảng 1: Sự hiện diện của đơn vị chuyên trách về nâng cao năng lực dạy và học tại 20 trường đại học công lập ở Việt Nam

STT	Tên trường	Đơn vị chuyên trách về nâng cao năng lực dạy & học	Trang web đơn vị
1	Đại học Quốc gia Hà Nội	Trung tâm ĐBCL đào tạo & Nghiên cứu phát triển GD	http://www.ceqard.vnu.edu.vn
2	Trường Đại học Sư phạm Hà Nội	Trung tâm Nghiên cứu giáo dục	http://www.hnue.edu.vn/portal/page/portal/dhspnhn/ttc/88297/dvncckh/74249
3	Trường Đại học Nông nghiệp Hà Nội	Khoa Sư phạm & Ngoại ngữ	http://www.hua.edu.vn/khoa/supham_ngoaingu/index_supham.htm
4	Trường Đại học Bách Khoa Hà Nội	Trung tâm Đảm bảo chất lượng	http://www.hut.edu.vn/
5	Trường Đại học Kinh tế quốc dân	Không có	
6	Đại học Thái Nguyên	Khoa Giáo dục	http://www.dhsptn.edu.vn/
7	Trường Đại học Sư phạm kỹ thuật Hưng Yên	Khoa Sư phạm kỹ thuật	http://www.utehy.edu.vn/
8	Trường Đại học Vinh	Trung tâm Đảm bảo chất lượng	http://www.vinhuni.edu.vn/

>> Quảng cáo

nhquang&associates

KYBACO VIỆN KHOA HỌC & CN VIỆT NAM
VIỆN CƠ HỌC VÀ TIN HỌC ỨNG DỤNG
XUỞNG CƠ KHÍ CHÍNH XÁC

TRANG THIẾT BỊ ĐẠT TIÊU CHUẨN GMP
NGÀNH ĐƯỢC PHẨM - THỰC PHẨM - THU Y - HÓA MỸ PHẨM

Văn phòng: 291 Điện Biên Phủ, Q3 - TP HCM
Tel & Fax: (84-9) 5182396
Website: www.kybaco.com

Xưởng: 67/236A Bùi Đình Túy, Q. Bình Thạnh - TP HCM
Tel & Fax: (84-9) 5181650
Email: kybac.hcm@kybaco.com

Chi nhánh: 115-nhà 222B phố Đại Cáo, P. Liễu Giai, Q. Ba Đình, Hà Nội
Tel & Fax: (84-4) 7628291
Email: kybac.hn.kybaco.com

9	Đại học Huế	Trường Đại học Sư phạm	http://www.dhsphue.edu.vn/
10	Đại học Đà Nẵng	Trường Đại học Sư phạm	http://www.dce.udn.vn/
11	Trường Đại học Nha Trang	Phòng Đảm bảo chất lượng đào tạo & Khảo thí	http://www.ntu.edu.vn/phongban/chatluongdt/default.aspx
12	Trường Đại học Đà Lạt	Khoa Sư phạm	http://www.dlu.edu.vn/faculty.aspx?orgId=73
13	Trường Đại học Tây Nguyên	Khoa Sư phạm	http://www.taynguyenuni.edu.vn/web/Home/DepartmentDetails.aspx?deptid=8
14	Đại học Quốc gia TP. HCM	Trung tâm Khảo thí & Đánh giá CLĐT	http://cete.vnuhcm.edu.vn/main.php
15	Trường Đại học Nông Lâm TP. HCM	Khoa Sư phạm kỹ thuật	http://ate.hcmuaf.edu.vn
16	Trường Đại học Kinh tế TP. HCM	Phòng Khảo thí & Đảm bảo chất lượng	http://www.ktkd.ueh.edu.vn/
17	Trường Đại học Sư phạm TP. HCM	Viện Nghiên cứu giáo dục	http://www.ier.edu.vn/
18	Trường Đại học Sư phạm kỹ thuật TP. HCM	Khoa Sư phạm kỹ thuật	http://www.hcmute.edu.vn/khoaspkt/khoaspkt.htm
19	Trường Đại học An Giang	Khoa Sư phạm	http://dept.agu.edu.vn/edu/
20	Trường Đại học Cần Thơ	Khoa Sư phạm	http://www.ctu.edu.vn/colleges/education/ksp1/

Bảng 2: Sự hiện diện của đơn vị chuyên trách về nâng cao năng lực dạy và học tại 20 trường đại học ở Hoa Kỳ

STT	Tên trường	Đơn vị chuyên trách về nâng	Trang web đơn vị
-----	------------	-----------------------------	------------------

PACE
Institute of Directors

		cao năng lực day&học	
1	Arizona State University	Center for Learning and Teaching Excellence	http://clte.asu.edu/
2	Boston University	Center for Excellence in Teaching	http://www.bu.edu/cet/
3	Carnegie Mellon University*	Eberly Center for Teaching Excellence	http://www.cmu.edu/teaching/
4	Cornell University	The Center for Learning and Teaching	http://www.clt.cornell.edu/
5	Florida State University	Center for Teaching and Learning	http://learningforlife.fsu.edu/ctl/
6	Georgia Institute ofTechnology*	Center for the Enhancement of Teaching and Learning	http://www.cetl.gatech.edu/
7	Iowa State University	Center for Excellence in Teaching and Learning	http://www.celt.iastate.edu/homepage.html
8	Kansas State University	Center for the Advancement of Teaching and Learning	http://www.k-state.edu/catl/
9	Oregon State University	Center for Teaching and Learning	http://oregonstate.edu/ctl/

10	Pennsylvania State University	Schreyer Institute for Teaching Excellence	http://www.schreyerinstitute.psu.edu/
11	Rensselaer Polytechnic Institute*	The Lois J. & Harlan E. Anderson Center for Innovation in Undergraduate Education	http://www.ciue.rpi.edu/index.html
12	Temple University	Teaching and Learning Center	http://www.temple.edu/education/CTE/
13	Texas A&M University	Center for Teaching Excellence	http://cte.tamu.edu/
14	Virginia Polytechnic Institute and State University	Center for Excellence in Undergraduate Teaching	http://www.ceut.vt.edu/
15	University of Buffalo	Teaching & Learning Center	http://www.etc.buffalo.edu/
16	University of Connecticut	Institute for Teaching & Learning	http://itl.uconn.edu/
17	University of Delaware	Center for Teaching Effectiveness	http://cte.udel.edu/
18	University of Minnesota	Center for Teaching and Learning	http://www1.umn.edu/ohr/teachlearn/index.html

19	University of California, Los Angeles	Office of Instructional Development	http://www.oid.ucla.edu/
20	Washington State University	Center for Teaching, Learning, & Technology	http://www.ctlt.wsu.edu

Bảng 1 và 2 cùng với các thông tin trên trang web của các trường cho phép rút ra những nhận xét đối với các trường trong hai bảng như sau:

- Trong số các đại học ở Việt Nam, chỉ có Đại học Quốc gia Hà Nội có đơn vị chuyên trách nghiên cứu về hoạt động dạy và học phục vụ cho các trường thành viên. Các đại học khác có khoa hoặc trường đại học sư phạm nhưng chủ yếu tập trung cho đào tạo và nghiên cứu trong phạm vi giáo dục phổ thông.
- Ngoại trừ các trường đại học sư phạm, hầu hết các trường đại học khác ở Việt Nam đều giao nhiệm vụ nghiên cứu/nâng cao năng lực dạy và học của nhà trường cho khoa sư phạm (nếu có) hoặc đơn vị chuyên trách công tác đảm bảo chất lượng. Tuy nhiên, trong khi các khoa sư phạm tập trung vào giáo dục phổ thông thì các đơn vị đảm bảo chất lượng thường chịu trách nhiệm chủ yếu về hoạt động kiểm định và khảo thí.
- Đa số các trường đại học của Hoa Kỳ có khoa/trường sư phạm (trừ 3 trường có đánh dấu *) nhưng tất cả đều thành lập trung tâm/viện chịu trách nhiệm về nâng cao năng lực dạy và học cho trường.

Kết quả so sánh trên cho thấy về mặt cơ cấu tổ chức, **hiều trường đại học ở Việt Nam chưa quan tâm xây dựng các đơn vị chuyên làm nhiệm vụ nghiên cứu về dạy và học để trực tiếp nâng cao năng lực dạy và học cho nhà trường, nhất là các trường không chuyên về sư phạm.** Trong bối cảnh công nghệ dạy học ngày càng có nhiều ứng dụng mới và lý luận/phương pháp giảng dạy đại học không ngừng phát triển thì việc xây dựng các đơn vị như vậy là rất cần thiết nhằm hỗ trợ giảng viên đổi mới phương pháp giảng dạy có hiệu quả. Đây cũng là một trong các khuyến nghị của Đoàn khảo sát thực địa thuộc Viện Hàn lâm quốc gia Hoa Kỳ trong báo cáo nói ở phần đầu. Lâu nay chúng ta hay kêu gọi giảng viên đổi mới phương pháp giảng dạy, nhưng thực tế nhiều giảng viên không biết phải đổi mới như thế nào, ai/đơn vị nào trong trường có thể giúp đỡ hay hỗ trợ họ trong việc đổi mới.

Các trường đại học ở Việt Nam có thể tham khảo các trang web của các trường đại học Hoa Kỳ (Bảng 2) để xây dựng nhân sự, chức năng nhiệm vụ và nội dung hoạt động cho các đơn vị chuyên

làm nhiệm vụ nghiên cứu về dạy và học. Có thể lấy mô hình của Centre of Teaching, Learning & Technology ([CTLT](#)) của Washington State University ([WSU](#)) làm ví dụ:

- Nhân sự: Trung tâm có 16 biên chế với các lĩnh vực chuyên môn: thiết kế chương trình, phương pháp giảng dạy và đánh giá, sử dụng công nghệ dạy học, thiết kế và ứng dụng các phần mềm phục vụ đào tạo.
- Chức năng: CTLT là đơn vị nghiên cứu giáo dục đại học và hỗ trợ nghiệp vụ sư phạm cho tất cả giảng viên của WSU.
- Nhiệm vụ:
 - o Nghiên cứu ứng dụng các công nghệ dạy học mới và các phần mềm phục vụ dạy học và đánh giá
 - o Hỗ trợ giảng viên tiến hành nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực giáo dục
 - o Hỗ trợ giảng viên và các khoa, bộ môn trong công tác đào tạo: thiết kế chương trình, đánh giá, sử dụng công nghệ và phần mềm dạy học, cung cấp thông tin, tư vấn và tổ chức tập huấn về nghiệp vụ sư phạm (CTLT có riêng một phòng máy tính để hỗ trợ bất cứ giảng viên nào có nhu cầu tìm hiểu về các phần mềm phục vụ dạy học)
 - o Phối hợp với các khoa, bộ môn để tổ chức các loại khảo sát ý kiến (CTLT chịu trách nhiệm xây dựng các mẫu phiếu khảo sát người học, giảng viên, doanh nghiệp, ... và xử lý số liệu)

Tại trang web của CTLT, người xem có thể tiếp cận nguồn tài liệu tham khảo về phương pháp giảng dạy đại học ([Teaching resources](#)), về cách sử dụng Hồ sơ học tập trực tuyến ([ePortfolios](#)) và Ma trận đánh giá ([Rubrics](#)) – là hai thế mạnh của CTLT trong nghiên cứu ứng dụng về giảng dạy đại học hiện nay. Một điểm mạnh của CTLT về mặt nhân sự mà các trường đại học của Việt Nam có thể học tập là **sự gắn kết giữa các chuyên gia trong lĩnh vực giáo dục và công nghệ thông tin trong cùng một đơn vị để cùng làm việc theo những mục tiêu chung.**

Tất nhiên, việc thành lập các đơn vị chuyên làm nhiệm vụ nghiên cứu về dạy và học trong mỗi trường đại học mới chỉ là điều kiện cần. Để việc đổi mới phương pháp giảng dạy thật sự mang lại kết quả mong muốn, các trường cần có thêm những chính sách, chế độ và sự đầu tư phù hợp để tạo điều kiện và động lực đổi mới cho giảng viên.

** TS. Học giả VEF 2008-09 tại Washington State University, WA, Hoa Kỳ*

Lê Văn Hào*

Ý kiến của bạn

Họ tên

*

Địa chỉ

Email

*

Nội dung

*

[Cập Nhật Hủy](#)

Các tin đã đưa

- ✎ Bỏ quy chế bình chọn “Học sinh 3 tốt” - (02/12)
- ✎ Tư duy phân tích và liên kết tổng thể - (25/11)
- ✎ Xếp hạng đại học: cần minh bạch hóa phương pháp - (25/11)
- ✎ Có cần lọt vào Top 200? - (19/11)
- ✎ Lỗi nhỏ... cần sửa - (17/11)
- ✎ Cái giá khoa danh ấy mới hời - (17/11)
- ✎ Giáo dục hiện sinh - (17/11)
- ✎ Khắc phục tình trạng “cơm chấm cơm” - (03/11)
- ✎ Những “con rùa biển” trở về - (03/11)
- ✎ Văn hóa tổ chức trong cải cách giáo dục đại học - (03/11)

In ấn

Nhận xét

Gửi Email

Quay lại

Chuyên gia về Portal và ứng dụng Web

Tạp chí **Tia Sáng** - tiasang.com.vn

Cơ quan chủ quản: Bộ Khoa học Công nghệ. Giấy phép: Số 24/GP – BC, ngày 25/01/2006.

Tòa soạn: 70 Trần Hưng Đạo - Hà Nội, Tel: (04)-9426375, Fax: (04)-9426376, Email: tctiasang@gmail.com,
tiasang@fpt.vn

Phó Tổng biên tập phụ trách: Hoàng Thị Thu Hà.

Hệ thống được xây dựng trên công nghệ của VIETTOTAL